NN 119/2019 (6.12.2019.), Odluka o izradi Prostornog plana Nacionalnog parka Kornati

MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOGA UREĐENJA

2363

Na temelju članka 86. stavak 2. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine«, broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19) ministar graditeljstva i prostornoga uređenja donosi

ODLUKU

O IZRADI PROSTORNOG PLANA NACIONALNOG PARKA KORNATI

I.

Donosi se Odluka o izradi Prostornog plana Nacionalnog parka Kornati.

Nositelj izrade Prostornog plana Nacionalnog parka Kornati je Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja.

Sve poslove nositelja izrade obavljat će ustrojstvena jedinica Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja Zavod za prostorni razvoj.

Pravna osnova za izradu i donošenje Plana

II.

Pravna osnova za izradu i donošenje Prostornog plana Nacionalnog parka Kornati temelji se na odredbi članka 68. stavka 1. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine«, broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19) u kojem je određena obveza donošenja prostornog plana područja posebnih obilježja za područje nacionalnog parka.

Razlozi donošenja Plana

III.

Odluku o donošenju Prostornog plana Nacionalnog parka Kornati donio je Hrvatski sabor na sjednici održanoj 14. srpnja 2003. godine, a objavljena je u »Narodnim novinama« broj 118/03 od 24. srpnja 2003. godine. Inicijativa o potrebi izrade izmjena i dopuna odnosno novog prostornog plana za Nacionalni park Kornati, potekla je od zahtjeva Javne ustanove Nacionalni park Kornati od listopada 2013. i prosinca 2014. godine, od Udruge Kurnatari od prosinca 2014. godine te od Ministarstva zaštite okoliša i energetike od veljače 2015. godine, na temelju čega su započete pripremne radnje za početak izrade predmetnog Plana.

Zbog činjenice da je od donošenja Prostornog plana Nacionalnog parka Kornati (2003. godine) prošlo 16 godina te na temelju izrađenog Elaborata stručno analitičkih poslova u sklopu pripremnih radova za izradu Izmjena i dopuna Prostornog plana Nacionalnog parka Kornati, utvrđena je potreba izrade novog prostornog plana, a ne izmjena i dopuna donesenog.

S obzirom na neupitne vrijednosti i značaj Nacionalnog parka Kornati (u daljnjem tekstu: Park) za identitet hrvatskog prostora i svijest o rastućem interesu za njegovo posjećivanje i korištenje, ocjenjuje se da će donošenje Prostornog plana Nacionalnog parka Kornati (u daljnjem tekstu: Plan) osigurati preduvjete za očuvanje vrijednosti i održivo korištenje prostora Parka.

Izradi Plana pristupa se također zbog:

– usklađenja sa zakonima i propisima donesenim na temelju zakona,

– potrebe revalorizacije prostora i sustava posjetiteljske infrastrukture

– novih spoznaja u pogledu zaštite i usklađivanja s funkcijama Parka temeljem izrađenog Plana upravljanja i drugih dokumenata prema posebnim zakonima

– unaprjeđenja sustava očuvanja i upravljanja zaštićenim područjem

– uključivanje kulturne baštine te prirodnih i kulturnih krajolika u turističke i posjetiteljske svrhe

– unapređenja sustava prometa i komunalne infrastrukture

– potrebe sagledavanja i revalorizacije zona tradicijskih naseobina i/ili građevina u funkciji aktivne zaštite temeljnih prirodnih vrijednosti Parka

– potrebe sagledavanja sustava posjetiteljske infrastrukture u odnosu na zonu spomen područja

– poticanja ekološke i održive tradicijske poljoprivredne proizvodnje

– uspostave kvalitetnog sustava obrane od požara i dr.

Obuhvat Plana

IV.

Planom će biti obuhvaćeno ukupno područje Parka sukladno Zakonu o izmjeni Zakona o Nacionalnom parku »Kornati«, koji je donio Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske na sjednici 24. siječnja 1997. godine (»Narodne novine«, broj 13/97)

Obuhvat Plana s granicom prikazan je na kartografskom prikazu – Prilogu – Obuhvat Prostornog plana Nacionalnog parka Kornati na topografskoj karti (TK25), izvedeno iz mjerila 1:100.000, na listu formata A4, koji je sastavni dio ove Odluke.

Sažeta ocjena stanja u obuhvatu Plana

V.

Park je proglašen 1980. godine temeljem Zakona o Nacionalnom parku Kornati (»Narodne novine«, broj 31/80 i 14/88), a Zakonom o izmjeni Zakona o Nacionalnom parku »Kornati«, koji je donio Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske na sjednici 24. siječnja 1997, određene su sadašnje granice njegovog obuhvata.

Prema podacima Zavoda za zaštitu okoliša i prirode Ministarstva zaštite okoliša i energetike dostupnim na web-stranici www.bioportal.hr površina Parka iznosi 21571,14 ha. Navedena površina može se korigirati prema očitanju površine uz pomoć GIS tehnologija, a prema službenim podacima Zavoda za zaštitu okoliša i prirode Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

Prema Zakonu o zaštiti prirode upravljanje Parkom je u nadležnosti Javne ustanove Nacionalni park Kornati koja je osnovana 1992. godine.

Park je proglašen prvenstveno zbog svojih geomorfoloških vrijednosti, kopnene vegetacije antropogenog karaktera, živog svijeta u moru, te oceanografskih specifičnosti. Pored toga, područje Parka je uvršteno u ekološku mrežu Natura 2000 i to zbog određenih kopnenih biljaka, ptičjih vrsta, vrijednih kopnenih i morskih staništa, te zbog prisustva dobrog dupina u akvatoriju Parka i oko njega.

Prirodne vrijednosti u Parku nisu u dovoljnoj mjeri istražene što otežava mogućnosti praćenja stanja prirodnih vrijednosti i određivanje i provođenje učinkovitih mjera zaštite i očuvanja područja Parka. Potreba za istraživanjem prirodnih vrijednosti u prvom redu se odnosi na utvrđivanje stanja tih vrijednosti kako bi se u slučaju negativnih trendova što prije donijele mjere za njihovo zaustavljanje.

Vegetacija kamenjarskog pašnjaka, koja prevladava na kopnenom dijelu parka i koja je jedan od značajnih prirodno-kulturnih vrijednosti Parka, pokazuje znakove degradacije. Na štetu kamenjarskog pašnjaka, sve veće površine zauzima alepski bor (alohtona vrsta) i crnika (autohtona vrsta). Problem degradacije kamenjarskog pašnjaka leži prije svega u napuštanju tradicijskog ovčarstva.

U području Parka potrebno je nastaviti istraživanja kulturne baštine.

Broj posjetitelja Parka, kako individualnih tako i grupnih iz godine u godinu se povećava (Plan upravljanja 2014. do 2023.). Glavninu individualnih posjetitelja čine nautičari koji u plovilima obilaze akvatorij Parka, dok grupne izlete u područje Parka organiziraju i provode brodari, turističke agencije i ronilački centri sa šireg emitivnog područja.

Zbog nepostojanja odgovarajuće infrastrukture namijenjene posjetiteljima, kao što su plutače za privez plovila, posjetiteljski centri, dovoljan broj edukativno-rekreativnih staza i slično te privezišta u funkciji obavljanja djelatnosti Javne ustanove na kopnenom djelu, posjećivanje se u pravilu svodi na plovidbu akvatorijem, kupanje u moru, ronjenje i poneki pješački izlet na neki od vidikovaca. Ovakav način posjećivanja gotovo u potpunosti onemogućava primjenu temeljnih načela zaštite prirode u smislu nadzora broja posjetitelja, njihovog kretanja, te boravka i obavljanja različitih aktivnosti.

Općenito je na području Parka neregulirano pitanje sidrenja, gradnje i priveza na obalama te je prisutan problem nadležnosti upravljanja.

Ciljevi i programska polazišta Plana

VI.

Pored ciljeva prostornog uređenja određenih člankom 6. Zakona o prostornom uređenju, ovom Odlukom određuju se posebni ciljevi:

– preispitati i revidirati prostornu koncepciju područja Parka, razmještaj funkcija od važnosti za upravljanje Parkom i sustav posjećivanja u odnosu na potrebe korisnika prostora i vlasnika zemljišta, Javne ustanove i posjetitelja Parka

– preispitati i revidirati temeljnu organizaciju i razgraničenje područja zona građenja prema namjeni, u svrhu zaštite, korištenja i unapređenja prostora Parka,

– revidirati rješenja vodoopskrbe i odvodnje, prometne i komunalne infrastrukture i građevina javne i društvene namjene

– propisati mjere korištenja, uređenja i zaštite područja s prioritetnim aktivnostima

– propisati mjere za unaprjeđenje i zaštitu prirode, okoliša, kulturnih dobara, spomen područja i drugih vrijednosti Parka

– propisati uvjete provedbe zahvata u prostoru

– usmjeriti zaštitu i korištenje Parka prvenstveno za znanstvenu, kulturnu, odgojno-obrazovnu i rekreacijsku namjenu,

– utvrditi režime korištenja sukladno utvrđenim zonama i mjerama zaštite prirode i kulturne baštine

– utvrditi mjere provođenja Plana

– sukladno posebnim zakonima kojima se uređuje zaštita okoliša i prirode, a provedbom postupka strateške procjene utjecaja Plana na okoliš i glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Plana, utvrditi mjere zaštite i ugraditi ih u Plan.

Programska polazišta:

– preispitivanje područja izgrađenih struktura razmatrajući zahtjeve korisnika prostora i vlasnika zemljišta, ujednačavanje oblikovanja i uređenosti objekata i vanjskih prostora (okućnice, obala, pristupi objektima i dr.)

– preispitivanje, analiza i redefiniranje načina i uvjeta gradnje zgrada i građevina i uređenja okućnica u zonama tradicijske gradnje usklađenih s tradicijskim načinom korištenja prostora i tradicijskom gradnjom uvažavajući nove razvojne trendove i potrebe korisnika prostora i vlasnika zemljišta

– redefiniranje sustava posjećivanja u skladu s optimiziranim kapacitetima

– preispitivanje funkcionalnog odnosa djelatnosti i aktivnosti u Parku

– određivanje uvjeta za uređenje sadržaja u zonama posjećivanja

– određivanje uvjeta za uređenje staza radi pristupačnosti svim lokalitetima u sustavu posjećivanja

– utvrđivanje uvjeta obnove i gradnje prometne infrastrukture

– revidiranje rješenja elektroopskrbe te elektroničkih komunikacija u skladu s potrebama, suvremenim tehnološkim mogućnostima i zahtjevima zaštite područja

– revizija rješenja vodoopskrbe i odvodnje te planiranje intervencija u dijelu izgradnje nužnih sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda zona posjetiteljske infrastrukture i zona tradicijske gradnje u Parku

– definiranje mogućnosti i oblika obilaska i posjećivanja Parka računajući na širi turistički prostor, sagledavanje korištenja i zaštite prostora kroz međuutjecaj s okolnim prostorom, odnosno sadržajima

– razmatranje preduvjeta za održivu lokalnu poljoprivrednu proizvodnju, koja doprinosi očuvanju raznolikosti staništa i krajobraza Parka, posebno u poljima i na suhozidnim terasama.

Popis sektorskih strategija, planova, studija i drugih dokumenata propisanih posebnim zakonima kojima, odnosno u skladu s kojima se utvrđuju zahtjevi za izradu Plana

VII.

Popis sektorskih strategija, planova, studija i drugih dokumenata propisanih posebnim zakonima kojima, odnosno u skladu s kojima se utvrđuju zahtjevi:

1. Strategija prostornog razvoja RH, 2017. godine

2. Elaborat izrađen za potrebe izrade Plana: Stručno analitički poslovi u sklopu pripremnih radova za izradu Prostornog plana Nacionalnog parka Kornati, Zavod za prostorno uređenje Šibensko kninske županije u suradnji sa Urbing d.o.o., 2018. godine

3. Prostorni plan Nacionalnog parka Kornati, 2003. godine

4. Plan upravljanja Nacionalnog parka Kornati 2014.-2023. godine

5. Akcijski plan upravljanja posjetiteljima za područja NP Kornati, veljača 2019. godine.

Uz dostavu zahtjeva iz točke IX. ove Odluke javnopravna tijela i drugi sudionici mogu dostaviti i druge podatke, dokumente, studije ili radove osim navedenih u ovoj točki.